

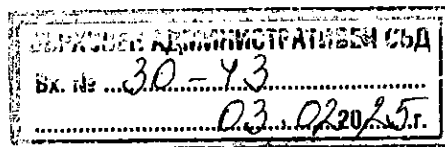

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

№ 168 /2025г.

гр. София, 31.01.2025г.

ДО
ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА
СЪДИИТЕ ОТ КОЛЕГИИТЕ ВЪВ
ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН
СЪД

И С К А Н Е

ОТ ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗА ПРИЕМАНЕ НА ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ

На основание чл. 125 във вр. чл. 124, ал. 1, предложение първо, т. 5 от
Закона за съдебната власт

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, обнародван в ДВ бр. 105 от 2020 г. и в сила от 15.12.2020 г. е въведена новата допълнителна разпоредба на § 46, чиято цел съгласно мотивите към законопроекта е уеднаквяване от процесуална гледна точка на процедурите по обжалване на актовете на административните съдилища по местоизпълнение на наказанието чрез възлагане на касационна компетентност на тричленни съдебни състави на същите съдилища.

В § 46, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС е регламентирано приложението на разпоредбите на глава десета от Административнопроцесуалния кодекс и в случаите, когато не е предвидено

изрично в същия закон обжалване на индивидуални административни актове на органите по изпълнение на наказанията.

След въвеждане на посочената разпоредба съдилищата не са единни по принципния въпрос относно възможността за обжалване пред административния съд по местоизпълнение на наказанието на заповедите на органа по изпълнение на наказанията, с които се налагат дисциплинарните наказания по чл. 101, т. 1 – т. 6 от ЗИНЗС след изчерпване на административния ред за оспорването им.

С чл. 101, т. 1 – т. 8 от ЗИНЗС са регламентирани видовете дисциплинарни наказания, които могат да бъдат налагани на лишените от свобода при извършено от тях дисциплинарно нарушение, като те са степенувани в зависимост от интензитета на засягане на правата на лишените от свобода. Наказанията се налагат с мотивирана заповед от началника на затвора или началника на поправителния дом. Началниците на затворнически общежития могат да налагат дисциплинарните наказания по чл. 101 т. 1 – 6, а по т. 7 и 8 – за срок до 5 денонощия. Главният директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ може да налага всички предвидени в ЗИНЗС наказания. В зависимост от наложилia наказанието е определен органът, пред който подлежи обжалването на заповедта за неговото налагане. Заповедите за дисциплинарно наказание, издадени от началниците на затворнически общежития и на поправителни домове, подлежат на обжалване пред началника на затвора. Заповедите, издадени от началника на затвора, подлежат на обжалване пред главния директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, а в случаите, когато заповедта е издадена от него – пред министъра на правосъдието. Съгласно чл. 111 ЗИНЗС заповедта за дисциплинарно наказание изолиране в наказателна килия подлежи на оспорване пред административния съд по местоизпълнение на наказанието.

При посочената законодателна уредба някои от съдилищата в страната приемат, че анализът на разпоредбите на чл. 110 и чл. 111 от ЗИНЗС сочи, че съдебен контрол върху наложените дисциплинарни наказания по чл. 101 от ЗИНЗС е предвиден единствено за наказанието „изолиране в наказателна килия“ по т. 7 и т. 8 от същия. За останалите видове дисциплинарни наказания е предвиден само административен ред за оспорване от специалния закон. Поради това заповедите за налагане на дисциплинарни наказания, различни от изолиране в наказателна килия не представляват административен акт, който подлежи на съдебно обжалване и жалбите срещу тях са недопустими.

В този смисъл могат да бъдат посочени определение № 12037/16.07.2024г. по адм.дело № 3874/2024г. на АССГ; определение № 1010/22.05.2024г. по к.ч.адм.дело № 313/2024г. на АС – Враца; определение №

6143/14.06.2024г. по к.ч.адм.дело № 1151/2024г. на АС – Варна; определение № 2132/20.11.2023г. по к.ч.адм.дело № 236/2023г. на АС – Плевен; определение № 4547/30.04.2024г. по к.ч.адм.дело № 1291/2024г. на АССГ; определение № 1292/21.11.2023г. по к.ч.адм.дело № 351/2023г. на АС – Ловеч.

В практиката на административните съдилища има решения в противоположния смисъл. Според тях е допустимо обжалването пред административния съд на заповедите за налагане на дисциплинарно наказание, различно от изолиране в наказателна килия. Заповедите, с които се налага дисциплинарно наказание, различно от изолиране в наказателна килия от специализиран орган по изпълнение на наказанията имат характер на индивидуален административен акт, за който е предвидено оспорване по административен ред. След изчерпване на процедурата по обжалване по административен ред, законодателят не е предвидил изричен текст дали наказаното лице може да сезира съда. С приемането на разпоредбата на § 4б, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС се предвижда приложимостта на разпоредбите на глава десета от АПК (относно оспорването на административните актове пред първата инстанция) по отношение на индивидуални административни актове на органите по изпълнение на наказанията и в случаите, когато не е предвидено изричното им обжалване. Затова и в случаите, когато е наложено дисциплинарно наказание, различно от изолиране в наказателна килия, заповедите на органа по изпълнение на наказанията подлежат на съдебен контрол пред административния съд.

В този смисъл са решение № 858/21.06.2024г. по адм.дело № 241/2024г. на АС – Монтана; решение № 849/ 20.06.2024г. по адм.дело № 233/2024г. на АС – Монтана; решение № 5475/28.08.2023г. по адм.дело № 5086/2023г. на АССГ; решение № 903/06.07.2022г. по адм.дело № 2514/2021г. на АС – Варна; решение № 1518/21.11.2022г. по адм.дело № 1388/2021г. на АС – Варна; решение № 118/23.12.2022г. по адм.дело № 135/2022г. на АС – Габрово; определение № 1689 от 7.07.2021 г. по к. ч. адм. дело № 1453/2021 г. на АдмС – Варна.

Констатираната противоречива съдебна практика при решаването на горепосочения въпрос по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража води до нееднакво прилагане на закона.

Наличието на противоречива практика при тълкуването и прилагането на закона е основание по чл. 124, ал. 1, предложение първо, т. 5 от Закона за съдебната власт за приемане на тълкувателно решение от Общото събрание на съдиите от колегиите на Върховния административен съд.

С оглед изложеното и на основание чл. 125 във връзка с чл. 124, ал. 1, предложение първо, т. 5 от Закона за съдебната власт, правя следното

И С К А Н Е:

Общото събрание на съдиите от колегиите във Върховния административен съд да приеме тълкувателно решение по следния въпрос:

Подлежи ли на обжалване пред административния съд по местоизпълнение на наказанието заповедта на органа по изпълнение на наказанието, с което се налага дисциплинарно наказание, различно от изолиране в наказателна килия?

И.Ф. ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

/БОРИСЛАВ САВАФОВ/

Приложение: 1 папка, съдържаща посочените съдебни актове.